

пов'язане з необхідністю орієнтації у її множинних потоках, відстеження необхідної інформації та із необхідністю обробки великих обсягів інформації; з необхідністю верифікації інформації; з необхідністю трансляції спеціальних смислів тощо. Захист наявної інформації пов'язаний зі статусом знання, його затребуваністю, невичерпністю і характером використання.

Умови соціокультурного середовища у постіндустріальному суспільстві актуалізують потребу в інформації про особистісні дані людини у соціально-економічній сфері. У даному контексті постає проблема інформаційної незахищеності особистості, особисте життя людини часто стає джерелом інформації через потребу в цій інформації. У зв'язку з тим, що людину всюди оточує техніка, що реєструє, утворюється безліч особистої інформації, яка затребувана. Питання, кому належить ця інформація, досі не вирішено. Ця ситуація демонструє, що традиційні механізми безпеки не виконують своїх функцій.

Таким чином, небезпеки постіндустріального суспільства та способи управління являють собою загрозу у різних сферах життя і змушують людину шукати нові форми самозахисту.

Література

1. Beilin M, Zheltoborodov A Catastrophe as existential-social dimension of historical being. *Humanities studies: Collection of Scientific Papers* / Ed. V. Voronkova. Zaporizhzhia: Publishing house "Helvetica", 2024. 18 (95). P.18–23. <http://humstudies.com.ua/issue/view/178132>. Held L. Global Transformation. Cambridge (Mass): Polity Press. 1999.
3. Luhmann N. Risk: A Sociological Theory. New York, 1993.

Стоїчне вчення перед лицем російсько-української війни

Ірина КОЛИВАШКО, здобувач освіти,

*Науковий керівник – Світлана ЧМИХУН, кандидат філос. наук, доцент,
Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»*

«Вони можуть довести свою велич і міць,
лише якщо покажуть скільки
випробувань можуть знести»

(Пільюччі Массімо, Грегорі Лонес

«Нові стоїки. 52 уроки для наповненого життя»)

Повномасштабне вторгнення Росії в Україну має серйозний вплив на різні аспекти життя нашого суспільства і формує його сучасну реальність. Ми маємо чітке розуміння того, що війна призводить до великих втрат як серед військових, такі серед цивільного населення, чимало українців не мають постійного місця проживання та роботи - і це тільки мізерний відсоток того, що викликає у більшості з нас соціальну напругу. Попри те, що українське суспільство все ще мужньо тримається, все ж з кожним днем все більше і більше відчуває потребу в опорі, а саме досягненні ментальної міцності та психологічного благополуччя. Попри те, що ми намагаємось впоратися з цим самотійно, плекаємо надію в найшвидшу перемогу, розуміння того, що ця війна затягнеться не на один рік руйнує усі сподівання. В цій жорстокій

реальності Дмитро Шевчик пропонує кожному з нас виробити «екзистенційну стійкість» [1, с. 56], адже «наше буття щодня спотворюється ілюзорними цінностями, постправдою, ідеологічними конструктами та споживацтвом».

На Заході вже тривалий час активно обговорюють, пропагують, інтерпретують, перевидають вічно актуальних стоїків - Сенеку, Епіктета та Марка Аврелія, знаходячи в їхніх тисячолітніх працях відповіді на сучасні питання. Ця філософія пропонує численні поради та практики, які допомагали триматися міцно перед лицем таких складних обставин, як чума, голод та війни ще задовго до нашого існування. Якщо ми поглянемо на основоположні принципи стоїцизму, такі як дихотомія контролю, попереднє обмірковування незгод (*Premeditatio malorum*), прийняття (*Amor fati*), практика чеснот, життя згідно з природою та космополітизм, то обов'язково зрозуміємо, що філософія стоїцизму – це не лише теоретичне вчення, але й практичний інструмент, здатний вирішувати реальні проблеми. У сучасному українському контексті, стоїцизм зможе допомогти людям знайти внутрішній спокій і впевненість навіть у найтяжчі часи, що демонструє його практичну цінність і руйнує упередження щодо філософії як абстрактної науки. Зважаючи на широкомасштабну війну, що точиться вже третій рік, цілком очевидно в якому стані перебувають українці, і наскільки важливим є наше ставлення до цього. Застосування стоїчних практик, таких як вправи на подолання страху та тривоги, методи підтримки психологічної стійкості та збереження ясності мислення, на прикладі досвіду західної аудиторії демонструє нам, що ці техніки можуть бути успішно інтегровані в життя і нашого суспільства. Антична філософія у вигляді стоїчного вчення має глибокий потенціал для надання підтримки в найтяжчі часи і її варто інтегрувати в сучасний світогляд українців для досягнення кращого майбутнього.

Література

1. Шевчук Д. Стоїцизм як філософія екзистенційної стійкості. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філософія» : науковий журнал. Острог : Вид-во НаУОА, 2023.– № 24.– С. 55–60 <https://journals.oa.edu.ua/Philosophy/article/view/3877>

Моральний релятивізм та об'єктивні норми: чи існують універсальні моральні норми?

Денис МОЗОЛЕВСЬКИЙ, здобувач освіти

Науковий керівник - Наталя БІЛЬЧУК, канд. філософ. наук, доцент

Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського

«Харківський авіаційний інститут»

Моральний релятивізм та об'єктивні норми є протилежними підходами в етиці, що розглядають питання про те, чи існують універсальні моральні цінності та стандарти, або ж мораль залежить від суб'єктивних або культурних контекстів.

Моральний релятивізм стверджує, що моральні цінності й норми залежать від культурних, історичних та індивідуальних факторів, тобто мораль є відносною. Наприклад, різні культури мають різні уявлення про моральність